

POLSKA

NIEMCY

EUROPA

**POLSKA – NIEMCY:
KRYZYS CZY DIALOG?**

Stosunki polsko-niemieckie
Nacjonalizm a historiografia
Polsko-niemieckie zależności
gospodarcze
Niemiecko-polska współpraca
w okresie międzywojennym
Niemcy a polityka rolna
Unii Europejskiej
Majątkowe roszczenia
niemieckich wysiedleńców
Upamiętnianie ofiar
niemieckiej okupacji
Identyfikacja narodowa
gdańszczan
Dokumentacja wypędzeń
Niemców
Polsko-Niemiecka Współpraca
Młodzieży
Oceny i omówienia

2004

4

(313)

Przedsiębiorstwo Wydawnicze Instytut Zachodni, PL ISSN 0033-2437

*Czasopismo
Instytutu
Zachodniego
w Poznaniu*

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

odni

PRZEGLĄD ZACHODNI

KWARTALNIK

SPIS TREŚCI

POLSKA – NIEMCY: KRYZYS CZY DIALOG?

ARTYKUŁY

<i>Peter Bender</i> , Stosunki polsko-niemieckie – wczoraj i dziś	3
<i>Georg G. Iggers</i> , Nacjonalizm a historiografia 1789-1996. Przykład niemiecki	15
<i>Randall Newnham</i> , Polsko-niemieckie zależności gospodarcze w okresie międzywojennym	33
<i>Ekkehard Buchhofer</i> , Instytucjonalne formy niemiecko-polskiej współpracy na terenach przygranicznych w okresie międzywojennym	53
<i>Jörg-Volker Schrader</i> , Niemcy a polityka rolna Unii Europejskiej	81
<i>Jakub M. Pawłowski</i> , Prawnomiędzynarodowe aspekty majątkowych roszczeń niemieckich wysiedleńców	101
<i>Zbigniew Mazur</i> , Upamiętnianie w latach 1945-1948 ofiar niemieckiej okupacji	133
<i>Bogdan Czyżak</i> , Identyfikacja narodowa gdańszczyzan w twórczości Joanny Schopenhauer, Józefa von Eichendorffa i Maxa Halbego	159

MATERIAŁY

<i>Mathias Beer</i> , Dokumentacja wypędzeń Niemców z Europy Środkowo-Wschodniej. Nieznane aspekty projektu badawczego	173
<i>Magdalena Mazik-Gorzelańczyk</i> , Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży	185

OCENY I OMÓWIENIA

Gerard Labuda, Rozwój metod dziejopisarskich od starożytności do współczesności, cz. I: Do schyłku XIX wieku (omów. <i>Marceli Kosman</i>)	211
Polska i Niemcy w trudnych latach 1933-1990. Nowe spojrzenie na dawne konflikty, B. Martin, A. Stempin (red.), współpraca B. Górczyńska-Przybyłowicz (omów. <i>Stanisław Sierpowski</i>)	213
Stefan Wolle, Wspaniały świat dyktatury. Codziennosc i władza w NRD 1971-1989 (omów. <i>Maria Tomczak</i>)	215
Krzysztof Ruchniewicz, Warszawa – Berlin – Bonn. Stosunki polityczne 1949-1958 (omów. <i>Marian Wojciechowski</i>)	218
Konstanty A. Wojtaszczyk (red.), Partie polityczne w Niemczech (omów. <i>Daniel Kawa</i>)	220
Stanisław Flejterski, Ilona Romiszewska, Niemiecki system bankowy. Wnioski dla Polski (omów. <i>Alfred Janc</i>)	222
Moja Biblioteka Mazurska (omów. <i>Andrzej Sakson</i>)	226
Orte der Literatur, wyd. W. Frick, G. Essen, F. Lampart (omów. <i>Maciej Walkowiak</i>)	230
Andreas Lawaty, Marek Zyburza (red.), „Nasz nauczyciel Tadeusz”. Tadeusz Różewicz i Niemcy (omów. <i>Łukasz Musiał</i>)	233

Noty

Daniel Hildebrand, Landbevölkerung und Wahlverhalten. Die DNVP im ländlichen Raum Pommerns und Ostpreußens 1918-1924 (omów. <i>Stanisław Żerko</i>)	235
Christoph Studt, Das Dritte Reich in Daten (omów. <i>Stanisław Żerko</i>)	236
Ewa Ziółek, Biskupi – senatorowie wobec reform Sejmu Czteroletniego (omów. <i>Monika Banach</i>)	237
Czesław Łuczak, Dzieje gospodarcze Niemiec 1871-1990, t. 1: Druga Rzesza i Republika Weimarska (omów. <i>Hanka Dmochowska</i>)	239

Z KRONIKI NAUKOWEJ

<i>Rafał Lysoń</i> , Wielkopolska wobec wyzwań XXI wieku w przededniu integracji z Unią Europejską	241
<i>Witold Ostant</i> , Miasto – granica – rzeka. Bliźniacze miasta na nowych wewnętrznych granicach Unii Europejskiej	245
<i>Bartłomiej P. Wróblewski</i> , Jubileusz 85-lecia Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	246
<i>Natalia Jackowska</i> , Powstanie Warszawskie 1944 – fotografie ze zbiorów Instytutu Zachodniego	248
<i>Bartłomiej P. Wróblewski</i> , Roland Koch – premier Kraju Hesji w Instytucie Zachodnim	249
<i>Witold Ostant</i> , Rocznice narodowe, pamięć historyczna, polityka zagraniczna. Refleksje profesora Władysława Bartoszewskiego	251
<i>Natalia Jackowska</i> , Polska – Niemcy 2004: partnerzy w jednoczącej się Europie	253

WSPOMNIENIA

Janusz Pajewski 5 V 1907-10 XII 2003 (<i>Waldemar Łazuga</i>)	259
Marian Woźniak 27 III 1936-30 V 2004 (<i>Maciej Woźniak, Ludwik Misiek</i>)	262

RADA REDAKCYJNA

Jan Barcz, Przemysław Hauser, Jerzy Kozeński, Andrzej Kwilecki, Gerard Labuda, Henryk Olszewski, Hubert Orłowski, Aleksander Posern-Zieliński, Tomasz Schramm, Jerzy Strzelczyk, Waclaw Wilczyński, Marian Wojciechowski, Anna Wolff-Powęska (przewodnicząca)

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Hanka Dmochowska
Członkowie: Piotr Kalka, Bogdan Koszel, Stanisław Lisiecki
Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
POZNAŃ, UL. MOSTOWA 27

tel. (061) 852 28 54; fax (061) 852 49 05; e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl; www.iz.poznan.pl

Nakład 600 egz. Objętość ark. wyd. 23,50 ark. druk. 16,75. Papier druk. sat. kl. III, 80 g, 70 × 100.

Oddano do składu w październiku 2004 r. Podpisano do druku w grudniu 2004 r.

Druk ukończono w grudniu 2004 r.

POZNAŃSKA DRUKARNIA NAUKOWA Sp. z o.o. – POZNAŃ, UL. HEWELIUSZA 40

INDEKS 371351

INHALT

- Peter Bender*, Polnisch-deutsche Beziehungen – gestern und heute
Georg G. Iggers, Nationalismus und Historiographie 1789-1996. Das deutsche Beispiel
Randall Newnham, Polnisch-deutsche wirtschaftliche Zusammenhänge in der Zwischenkriegszeit
Ekkehard Buchhofer, Institutionelle Formen deutsch-polnischer Zusammenarbeit in den Grenzgebieten während der Zwischenkriegszeit
Jörg-Volker Schrader, Deutschland und Agrarpolitik der EU
Jakub M. Pawłowski, Völkerrechtliche Aspekte der Vermögensansprüche der deutschen Ansiedler
Zbigniew Mazur, Würdigung in den Jahren 1945-1948 der Opfer der deutschen Besatzung
Bogdan Czyżak, Nationale Identität der Danziger in Werken von Joanna Schopenhauer, Józef von Eichendorff und Max Halbe
Mathias Beer, Die „Dokumentation der Vertreibung der Deutschen aus Ostmitteleuropa“.
 Unbekannte Seiten eines wegweisenden Forschungsvorhabens
Magdalena Mazik-Gorzelańczyk, Deutsch-Polnisches Jugendwerk
 Buchbesprechungen

CONTENTS

- Peter Bender*, Polish-German Relations. Past and Present
Georg G. Iggers, Nationalism and Historiography 1789-1996. The German Instance
Randall Newnham, Interwar Poland and Germany Economic Linkage
Ekkehard Buchhofer, Institutional Forms of German-Polish Collaboration on Border Territories in the Interwar Period
Jörg-Volker Schrader, Germany and the Agricultural Policy of the European Union
Jakub M. Pawłowski, The International Law Aspects of the Estate Claims of German Expellees
Zbigniew Mazur, Commemoration in the Years 1945-1948 of the Victims of German Occupation
Bogdan Czyżak, National Identity of Gdańsk Citizens in the Works of Joanna Schopenhauer, Józef von Eichendorff and Max Halbe
Mathias Beer, Documentation of the Expulsion of Germans from Central-Eastern Europe. Unknown Aspects of a Research Project
Magdalena Mazik-Gorzelańczyk, Youth Exchange between Poland and Germany
 Book Reviews